

Maa-aineslupien valvonta vuonna 2025, Laukaa ja Hankasalmi

Lupa- ja valvontalautakunta 04.03.2026 § 24
158/11.03.03.00/2023

Päätösehdotus	Lautakunta toteaa saaneensa tiedoksi vuonna 2025 suoritettun maa-aineslupien valvonnan.
Päätös	Vs. ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.
Selostus	Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu toimia maa-aineslain 7 §:ssä ja 14 §:ssä tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena. Maa-aineslupien valvonta on delegoitu viranhaltijoille. Lainsäädännön mukaan valvontatarkastuksia tulisi tehdä toiminnan seuraamiseksi riittävän usein. Pääsääntöisesti tarkastuksia tehdään kullakin lupa-alueella kerran vuodessa. Alla on Laukaan ja Hankasalmen maa-aineslupatilanne ja valvonnan yhteenveto vuodelta 2025.

Laukaan kunta

Laukaassa oli vuonna 2025 voimassa olevia maa-aineslupia 41 kappaletta. Noin puolella alueista on maa-aineslupan lisäksi ympäristölupa tai nk. yhteislupa kiviaineksen louhintaan, murskaukseen ja muuhun ympäristöluvanvaraiseen toimintaan. Aktiivisessa ottotoiminnassa vuonna 2025 oli Nottojärjestelmään tehtyjen ilmoitusten perusteella yhteensä 22 lupa-aluetta.

Uusia maa-aineslupia myönnettiin Laukaassa 2025 kolme kappaletta, näistä kalliokivinaisten ottolupia oli yksi, lupa sijoittui kokonaan uudelle alueelle.

Lupia lopputarkastettiin kolme kappaletta. Päättäneitä lupia, joilla jälkihoitotyöt ovat edelleen jossain määrin tekemättä, on useita. Näille on annettu kehoitus joko hakea uutta maa-aineslupaa maa-aineksen varastointiin tai suorittaa jälkihoitotyöt loppuun. Kunnan alueella on edelleen kolme valtion omistamaa, vanhaa, tärkeillä pohjavesialueilla olevaa ja aikoinaan jälkihoitamaton ja lopputarkastamaton maa-ainesten ottoaluetta.

Vuoden 2025 tarkastuskäyntejä tehtiin kesä- ja syyskaudella. Tarkastuksia tehtiin sekä voimassa oleville että päättäneille lupa-alueille. Toiminnanharjoittajat ja luvanhaltijat olivat mukana tarkastuskäynneillä. Tarkastuksista laadittiin muistiot ja tarvittaessa niiden perusteella annettiin kehoituksia toiminnan saattamisesta maa-aineslainsäädännön ja lupamääräysten mukaiseksi.

Taulukko 1. NOTTO-järjestelmään raportoidut ottomäärät Laukaan kunnan alueella 2020-2025

Vuosi	Kalliokiviaines (kiinto-m ³)	Sora, hiekka ym. (kiinto-m ³)	Yhteensä (kiinto-m ³)
2020	304 349	283 034	587 383
2021	160 413	242 734	403 147
2022	169 071	255 708	424 779
2023	178 178	143 692	321 870
2024	164 075	217 055	381 130
2025	187 954	184 909	372 863

Hankasalmen kunta

Hankasalmella oli vuoden 2025 alussa voimassa olevia maa-aineslupia yhteensä 9 kappaletta. Yhden maa-aineslupan voimassaolo päättyi vuoden lopussa, maisemointi on sovittu suoritettavan loppuun ensi vuonna. Lisäksi vuonna 2025 myönnettiin yksi maa-aineslupa, kyseessä oli vanha jo avattu alue, lupa on lainvoimainen. Viidellä alueella on maa-aineslupan lisäksi ympäristölupa tai nk. yhteislupa kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen.

Vuonna 2025 voimassa olleista lupa-alueista kolmella ei ole otettu aineksia kyseisen luvan voimassaoloaikana. Näillä alueilla on kuitenkin ollut aiempia maa-aineslupia, joiden aikana ottoa on tehty eli täysin avaamattomia ottoalueita Hankasalmella ei ole.

Yksi alue lopputarkastettiin vuoden 2025 aikana, kyseisen luvan voimassaolo oli päättynyt jo vuonna 2023.

Vuoden 2025 tarkastuskäynnit tehtiin pääosin loppusyksystä. Tarkastuksia tehtiin kaikilla paitsi yhdellä ottoalueella, jonka osalta tarkastus siirtyi alkuvuoteen 2026. Toiminnanharjoittajat ja/tai luvanhaltijat olivat pääosin läsnä tarkastuksilla lukuun ottamatta osaa epäaktiivisista ottoalueista. Tarkastuksista tehtiin muistiot. Tarkastusten perusteella jouduttiin antamaan kehotuksia mm. jyrkkien rintausten suojauksesta.

Taulukko 2. NOTTO-järjestelmään raportoidut ottomäärät Hankasalmen kunnan alueella 2020-2025

Vuosi	Kalliokiviaines (kiinto-m ³)	Sora, hiekka ym. (kiinto-m ³)	Yhteensä (kiinto- m ³)
2020	54 084	2 875	56 959
2021	31 591	1 220	32 811
2022	21 537	50	21 587
2023	28 768	0	28 768
2024	33 689	0	33 689
2025	27 559	0	27 559

Esittelijä

Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Anne Yli-Olli, p. 0400 676 940 vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168